

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01 вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛАТИНСЬКА МОВА»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 9 від 23 червня 2022 року).

Розробники:

ст. викладач кафедри Любов Нетребчук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов

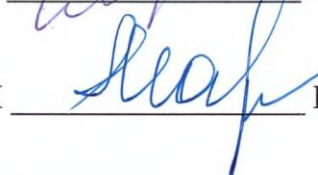
Протокол № 11 від 29.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Галина ЄРЬОМКІНА

Погоджено із гарантом ОПП

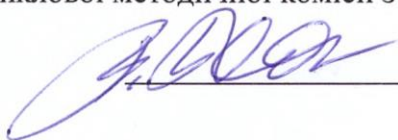

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з гуманітарних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 6 від 30.06.2022 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін ОНМедУ

Галина ЄРЬОМКІНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90 Змістових модулів: 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Обов'язкова дисципліна</i>
		<i>Рік підготовки: 1</i>
		<i>Семестр I</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (50 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (40 год.)</i>
<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>		
<i>Форма підсумкового контролю – диференційний. залік</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: засвоєння нормативної граматики латинської мови і базової лексики, яка необхідна для роботи за спеціальністю «Медицина», грамотне використання греко-латинських анатомо-гістологічних, фармацевтичних та клінічних термінів в практичній діяльності фахівця.

Завдання:

1. Засвоєння базових знань (орфографії, фонетики, морфології, нормативної граматики, елементів синтаксису латинської мови, засвоєння лексичного субстрату давньогрецької мови) з медичної та фармацевтичної термінології з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

2. Формування навичок перекладання з латинської мови українською та з української на латинську медичних термінів.

3. Здатність свідомо та грамотно користуватися сучасною латинською міжнародною термінологією.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

• **Загальних (ЗК):**

ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК9 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

• **Спеціальних (СК):**

СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК21 – Здатність зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію

з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК25 – Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

СК28 – Здатність до застосування фундаментальних біомедичних знань на рівні достатньому для виконання професійних задач у сфері охорони здоров'я.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 - Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 - Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН27 - Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Правила вимови латинських голосних та приголосних, особливості читання буквосполучень, правила наголосу.
- Лексичний мінімум з анатомічної, клінічної та фармацевтичної термінології.
- Закономірності структури анатоמו-гістологічних термінів.
- Особливості іменників III відміни.
- Шляхи утворення медичних термінів.
- Поширені словотворчі елементи в медичній термінології .
- Граматичну структуру рецептів.

Вміти:

- Перекладати медичні терміни в однині та множині з української мови на латинську та навпаки.
- Утворювати клінічні терміни із заданим значенням.
- Перекладати діагнози.
- Вміти виділяти в назвах лікарських препаратів частотні відрізки, визначати їхню інформативність.
- Перекладати фармацевтичні терміни з української мови на латинську та навпаки.
- Оформляти грамотно латинську частину рецепта.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Анатомічна термінологія

Тема 1. Латинський алфавіт. Коротка історія розвитку латинської мови. Вимова голосних та приголосних. Дифтонги та диграфи . Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Наголос. Особливості наголосу у словах грецького походження.

Назви та написання букв латинського алфавіту. Опанування основних фонетичних правил вимови голосних, приголосних, дифтонгів та диграфів. Визначення довготи та короткості голосних, довгі та короткі суфікси іменників і прикметників. Правила наголосу у латинській мові. Особливості наголосу у словах грецького походження.

Тема 2. Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Визначення основи та роду. Відміни іменників. Неузгоджене означення.

Граматичні категорії іменника, визначення роду, відміни та основи. Словникова форма. Відмінювання іменників. Визначення роду іменників за закінченнями. Модель термінів з неузгодженим означенням.

Тема 3. Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Дві групи прикметників. Відмінювання прикметників. Узгодження прикметника з іменником. Структура багатослівних анатомічних термінів.

Граматичні категорії прикметника. Дві групи прикметників в латинській мові. Визначення основи та відмінювання. Узгодження прикметників I і II групи з іменниками. Місце прикметника у багатослівному терміні. Особливості структури двослівних та багатослівних анатомо-гістологічних термінів.

Тема 4. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому та найвищому ступенях.

Утворення вищого ступеню порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому ступені, узгодження з іменниками. Утворення ступенів порівняння прикметників від різних основ. Переклад термінів із прикметниками у вищому ступені порівняння. Утворення найвищого ступеню порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у найвищому ступені, узгодження з іменниками. Утворення ступенів порівняння прикметників від різних основ. Переклад термінів із прикметниками у найвищому ступені порівняння.

Тема 5. Jusjurandum. Іменники III відміни. Типи відмінювання іменників III відміни. Характерні ознаки іменників чоловічого роду. Винятки з правила про рід. Назви м'язів.

Вивчення Клятви Гіппократа – Jusjurandum. Особливості іменників III відміни. Словникова форма, визначення основи. Характерні закінчення іменників чоловічого роду. Винятки. Структура термінів, що містять назви м'язів за функцією. Засвоєння лексичного мінімуму.

Тема 6. Іменники III відміни жіночого роду. Винятки з правила про рід. Суфікси іменників жіночого роду.

Характерні закінчення іменників жіночого роду. Винятки. Узгодження прикметників з іменниками жіночого роду та відмінювання. Засвоєння лексичного мінімуму. Переклад анатомічних термінів з іменниками III відміни з латинської мови на українську та навпаки.

Тема 7. Іменники III відміни середнього роду. Винятки з правила про рід. Узгодження прикметників з іменниками середнього роду.

Характерні закінчення іменників середнього роду. Винятки. Узгодження прикметників з іменниками середнього роду та відмінювання. Засвоєння лексичного мінімуму. Переклад анатомічних термінів з іменниками III відміни з латинської мови на українську та навпаки.

Тема 8. Називний відмінок множини іменників та прикметників.

Закінчення називного відмінку множини іменників та прикметників. Утворення форм називного відмінку множини іменників та прикметників. Переклад термінів з латинської мови на українську та навпаки.

Тема 9. Родовий відмінок множини іменників та прикметників I, II, IV, V відмін.

Закінчення родового відмінку множини іменників та прикметників I, II, IV, V відмін. Утворення форм родового відмінку множини іменників та прикметників. Переклад термінів з латинської мови на українську та навпаки.

Тема 10. Родовий відмінок множини іменників та прикметників III відміни.

Закінчення родового відмінку множини іменників та прикметників III відміни. Утворення форм родового відмінку множини іменників та прикметників. Переклад термінів з латинської мови на українську та навпаки.

Змістовий модуль 2. Клінічна термінологія

Тема 11. Афоризми. Терміноутворення. Суфіксація. Частотні латинські та грецькі суфікси іменників і прикметників.

Вивчення латинських крилатих висловів. Вступ до клінічної термінології. Основні способи словотворення в клінічній термінології: афіксальні, осново складання тощо. Суфіксація як

афіксальний спосіб словотворення. Частотні латинські та грецькі суфікси іменників іприкметників. Утворення іменників та прикметників за допомогою суфіксів. Пояснення значення слів. Лексичний мінімум простих клінічних термінів. Переклад клінічних термінів з латинської мови на українську і навпаки.

Тема 12. Структура клінічних термінів. Греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла.

Структура клінічних термінів – складних слів. Інтерфікси. Лексичний мінімум: греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла. Пояснення значення клінічних термінів. Утворення клінічних термінів за відповідним значенням.

Тема 13. Греко-латинські дублетні позначення органів, тканин; терміоеlementи, що означають патологічні відхилення органів, види оперативних втручань. Суфікси в клінічній термінології.

Суфікси в клінічній термінології: -osis, -iasis, -ismus, -itis, -oma. Лексичний мінімум: греко-латинські дублетні позначення органів, тканин; терміоеlementи, що означають патологічні відхилення органів, види оперативних втручань. Пояснення значення клінічних термінів. Утворення клінічних термінів за допомогою суфіксів, за поданим значенням.

Тема 14. Утворення клінічних термінів за допомогою префіксів. Частотні грецько-латинські префікси.

Утворення клінічних термінів за допомогою префіксів. Частотні грецько-латинські префікси та їхні прямі та непрямі значення. Ознайомлення з прикладами вживання префіксів в клінічних термінах. Аналіз термінів.

Тема 15. Греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла, тканини, секретів, статі, віку.

Лексичний мінімум: греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла, тканини, секретів, статі, віку. Особливості вживання деяких терміоеlementів. Пояснення значення клінічних термінів. Утворення клінічних термінів за відповідним значенням.

Тема 16. Терміоеlementи, які означають різні фізичні якості, відношення та інші ознаки.

Лексичний мінімум: терміоеlementи, які означають різні фізичні якості, відношення та інші ознаки. Особливості вживання деяких терміоеlementів. Пояснення значення клінічних термінів. Утворення клінічних термінів за відповідним значенням.

Тема 17. Переклад діагнозів основних розділів медицини: терапія, хірургія, нервові хвороби та інші.

Вивчення спеціальних виразів, що вживаються в клінічній термінології. Зразки оформлення діагнозів, основні правила перекладу клінічних термінів. Морфологічна та синтаксична структура багатослівних клінічних термінів. Вироблення навичок перекладу діагнозів основних розділів медицини.

Змістовий модуль 3. Фармацевтична термінологія.

Тема 18. Gaudeamus. Номенклатура лікарських засобів. Лікарські форми. Структура фармацевтичного терміна.

Обговорення, читання та вивчення студентського гімну Gaudeamus. Вступ у фармацевтичну термінологію. Значення частотних відрізків у назвах лікарських препаратів. Основні лікарські форми та назви частин рослин. Морфологічна та синтаксична структура фармацевтичного терміна. Переклад фармацевтичних термінів з латинської мови на українську і навпаки.

Тема 19. Дієслово. Граматичні категорії. Наказовий та умовний спосіб. Основні рецептурні формулювання. Дієслово “fio, fieri”.

Граматичні категорії дієслова. Визначення дієвідміни та основи. Словникова форма дієслова. Утворення форм Imperativus однини та множини. Утворення форм Conjunctivus однини та множини. Особливості вживання дієслова fio, fieri та в рецептурі. Основні

рецептурні формулювання з дієсловами. Переклад фармацевтичних термінів з латинської мови на українську і навпаки.

Тема 20. Acc. iAbl. у рецептах. Прийменник. Прийменники у стандартних рецептурних виразах.

Вивчення закінчень знахідного та орудного відмінків в однині та множині. Особливості відмінювання грецьких та латинських іменників на -sis. Ознайомлення з найбільш поширеними прийменниками у фармацевтичній термінології та їх вживання з відповідними відмінками. Вивчення стандартних рецептурних виразів з прийменниками.

Тема 21. Структура рецепта. Правила оформлення латинської частини рецепта. Вживання Accusativus при виписуванні таблеток, супозиторій та плівок.

Вивчення структури рецепта. Основні граматичні правила та вимоги щодо оформлення латинської частини рецепта. Вживання Accusativus при прописуванні таблеток, свічок, крапель, очних плівок. Стандартні рецептурні вирази у простому та складному рецепті. Перелік додаткових написів в рецепті.

Тема 22. Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, окислів, кислот.

Знайомство з латинськими назвами хімічних елементів, визначення роду та відміни. Граматична структура побудови назв хімічних сполук: кислот та оксидів. Основні суфікси прикметників в назвах органічних і неорганічних кислот. Переклад фармацевтичних термінів та рецептів з латинської мови на українську і навпаки.

Тема 23. Хімічна номенклатура. Назви солей.

Знайомство з латинськими назвами солей та складних ефірів. Основні суфікси в назвах аніонів солей. Особливості граматичної структури. Вживання назв солей у багатослівних фармацевтичних термінах. Переклад рецептів з латинської мови на українську і навпаки.

Тема 24. Найважливіші рецептурні скорочення. Виписування рецептів.

Основні правила скорочення у рецептах. Перелік найуживаніших рецептурних скорочень. Переклад латинської частини рецепта у скороченій формі.

Тема 25. Диференційний залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1. Анатомічна термінологія						
Тема 1. Латинський алфавіт. Коротка історія розвитку латинської мови. Вимова голосних та приголосних. Дифтонги та диграфи. Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Наголос. Особливості наголосу у словах грецького походження.	4	0	0	2	0	2
Тема 2. Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Визначення основи та роду. Відміни іменників. Неузгодже неозначення.	4	0	0	2	0	2
Тема 3. Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Дві групи прикметників. Відмінювання	4	0	0	2	0	2

прикметників. Узгодження прикметника з іменником. Структура багатослівних анатомічних термінів.						
Тема 4. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому та найвищому ступенях.	4	0	0	2	0	2
Тема 5. <i>Jusjurandum</i> . Іменники III відміни. Типи відмінювання іменників III відміни. Характерні ознаки іменників чоловічого роду. Винятки з правила про рід. Назвим'язів.	3	0	0	2	0	1
Тема 6. Іменники III відміни жіночого роду. Винятки з правила про рід. Суфікси іменників жіночого роду.	3	0	0	2	0	1
Тема 7. Іменники III відміни середнього роду. Винятки з правила про рід. Узгодження прикметників з іменниками середнього роду.	3	0	0	2	0	1
Тема 8. Називний відмінок множини іменників та прикметників.	3	0	0	2	0	1
Тема 9. Родовий відмінок множини іменників та прикметників I, II, IV, V відмін.	3	0	0	2	0	1
Тема 10. Родовий відмінок множини іменників та прикметників III відміни.	3	0	0	2	0	1
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	34	0	0	20	0	14
Змістовий модуль 2. Клінічна термінологія						
Тема 11. <i>Афоризми</i> . Терміноутворення. Суфіксація. Частотні латинські та грецькі суфікси іменників і прикметників.	3	0	0	2	0	1
Тема 12. Структура клінічних термінів. Греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла.	4	0	0	2	0	2
Тема 13. Греко-латинські дублетні позначення органів, тканин; терміноелементи, що означають патологічні відхилення органів, види оперативних втручань. Суфікси в клінічній термінології.	4	0	0	2	0	2
Тема 14. Утворення клінічних термінів за допомогою префіксів. Частотні грецько-латинські префікси.	3	0	0	2	0	1
Тема 15. Греко-латинські	4	0	0	2	0	2

дублетні позначення органів, частин тіла, тканини, секретів, статі, віку.						
Тема 16. Терміноелементи, які означають різні фізичні якості, відношення та інші ознаки.	4	0	0	2	0	2
Тема 17. Переклад діагнозів основних розділів медицини: терапія, хірургія, нервові хвороби та інші.	4	0	0	2	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	26	0	0	14	0	12
Змістовий модуль 3. Фармацевтична термінологія						
Тема 18. <i>Gaudeamus</i> . Номенклатура лікарських засобів. Лікарські форми. Структура фармацевтичного терміна.	4	0	0	2	0	2
Тема 19. Дієслово. Граматичні категорії. Наказовий та умовний спосіб. Основні рецептурні формулювання. Дієслово “ <i>fiо, fieri</i> ”.	3	0	0	2	0	1
Тема 20. <i>Acc. і Abl.</i> у рецептах. Прийменник. Прийменники у стандартних рецептурних виразах.	3	0	0	2	0	1
Тема 21. Структура рецепта. Правила оформлення латинської частини рецепта. Вживання <i>Accusativus</i> при виписуванні таблеток, супозиторій та плівок.	4	0	0	2	0	2
Тема 22. Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, окислів, кислот.	4	0	0	2	0	2
Тема 23. Хімічна номенклатура. Назви солей.	4	0	0	2	0	2
Тема 24. Найважливіші рецептурні скорочення. Виписування рецептів.	6	0	0	2	0	4
Тема 25. Диференційний залік	2	0	0	2	0	0
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	0	0	16	0	14
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	90	0	0	50	0	40

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кіл-сть годин
1.	Латинський алфавіт. Коротка історія розвитку латинської мови. Вимова голосних та приголосних. Дифтонги та диграфи . Буквосполучення. Довгота та короткість голосних. Наголос. Особливості наголосу у словах грецького походження.	2
2.	Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Визначення основи та роду. Відміни іменників. Неузгоджене означення.	2
3.	Прикметник. Граматичні категорії прикметника. Дві групи прикметників. Відмінювання прикметників. Узгодження прикметника з іменником. Структура багатослівних анатомічних термінів.	2
4.	Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників у вищому та найвищому ступенях.	2
5.	Jusjurandum. Іменники III відміни чоловічого роду. Винятки з правила про рід. Назвим'язів.	2
6.	Іменники III відміни жіночого роду. Винятки з правила про рід. Суфікси іменників жіночого роду.	2
7.	Іменники III відміни середнього роду. Винятки з правила про рід.	2
8.	Називний відмінок множини іменників та прикметників.	2
9.	Родовий відмінок множини іменників та прикметників I, II, IV та V відмін.	2
10.	Родовий відмінок множини іменників та прикметників III відміни.	2
11.	Афоризми. Терміноутворення. Суфіксація. Частотні латинські та грецькі суфікси іменників і прикметників.	2
12.	Структура клінічних термінів. Греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла.	2
13.	Греко-латинські дублетні позначення органів, тканин; терміноелементи, що означають патологічні відхилення органів, види оперативних втручань. Суфікси в клінічній термінології.	2
14.	Утворення клінічних термінів за допомогою префіксів.	2
15.	Греко-латинські дублетні позначення органів, частин тіла, тканини, секретів, статі, віку.	2
16.	Терміноелементи, які означають різні фізичні якості, відношення та інші ознаки.	2
17.	Переклад діагнозів основних розділів медицини: терапія, хірургія, нервові хвороби та інші.	2
18.	Gaudeamus. Номенклатура лікарських засобів. Лікарські форми. Структура фармацевтичного терміну.	2
19.	Дієслово. Граматичні категорії. Наказовий та умовний спосіб. Основні рецептурні формулювання. Дієслово "fio, fieri".	2
20.	Ass. et Abl. у рецептах. Прийменники у стандартних рецептурних виразах.	2
21.	Структура рецепта. Правила оформлення латинської частини рецепта. Вживання Accusativus при виписуванні таблеток, супозиторій та плівок.	2
22.	Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, оксидів, кислот.	2
23.	Хімічна номенклатура. Назви солей.	2
24.	Найважливіші рецептурні скорочення. Виписування рецептів.	2
25.	Диференційний залік.	2
Разом		50

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Підготовка до практичного заняття 1	2
2.	Тема 2. Підготовка до практичного заняття 2	2
3.	Тема 3. Підготовка до практичного заняття 3	2
4.	Тема 4. Підготовка до практичного заняття 4	2
5.	Тема 5. Підготовка до практичного заняття 5	1
6.	Тема 6. Підготовка до практичного заняття 6	1
7.	Тема 7. Підготовка до практичного заняття 7	1
8.	Тема 8. Підготовка до практичного заняття 8	1
9.	Тема 9. Підготовка до практичного заняття 10	1
10.	Тема 10. Підготовка до практичного заняття 11	1
11.	Тема 11. Підготовка до практичного заняття 12	1
12.	Тема 12. Підготовка до практичного заняття 13	2
13.	Тема 13. Підготовка до практичного заняття 14	2
14.	Тема 14. Підготовка до практичного заняття 15	1
15.	Тема 15. Підготовка до практичного заняття 16	2
16.	Тема 16. Підготовка до практичного заняття 17	2
17.	Тема 17. Підготовка до практичного заняття 18	2
18.	Тема 18. Підготовка до практичного заняття 19	2
19.	Тема 19. Підготовка до практичного заняття 20	1
20.	Тема 20. Підготовка до практичного заняття 21	1
21.	Тема 21. Підготовка до практичного заняття 22	2
22.	Тема 22. Підготовка до практичного заняття 23	2
23.	Тема 23. Підготовка до практичного заняття 24	2
24.	Тема 24. Підготовка до диференційного заліку	4
	Разом	40

7. Методи навчання

Практичні заняття:

Словесні: джерелом знання є усне або друковане слово (розповідь, бесіда, інструктаж, самостійна робота з підручником.

Практичні методи: Здобувачі освіти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії: вправи, виписування рецептів, переклад фармацевтичних текстів, тестові завдання.

Наочні методи: виконання наочних методів забезпечується використанням наочних засобів навчання підручник, дошка, таблиці, схеми.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, тестовими завданнями, методичними рекомендаціями.

8. Форми контролю та методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, виконання практичних навичок, оцінювання активної роботи на занятті.

Підсумковий контроль: усний диференційний залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування граматичних правил утворення медичних термінів;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
 2. Оцінка практичних навичок з теми заняття:
 - методи: оцінювання успішності практичних навичок вивчення кожної теми дисципліни
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні теми заняття, впевнено демонструє практичні навички під час виконання завдань, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє творче мислення. Рівень компетентності високий, здатність до самостійного поповнення знань.
Добре «4»	Здобувач освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні теми заняття, демонструє практичні навички під час виконання завдань з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття. Рівень компетентності достатній.
Задовільно «3»	Здобувач освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності середній, репродуктивний. Володіє знаннями для подолання допущених помилок.
Незадовільно «2»	Здобувач освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності низький.

Підсумковим контролем знань є диференційний залік. До складання диф. заліку допускаються здобувачі освіти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, оцінені в середньому не нижче 3,00, і які не мають академічної заборгованості з дисципліни.

Диференційний залік проводиться шляхом усного опитування на останньому занятті за 4-бальною традиційною шкалою. З середнього поточного балу та оцінки за диф. залік виводиться середнє арифметичне за дисципліну і конвертується в бали.

Оцінювання результатів навчання під час підсумкового контролю

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Завдання 1. Переклад анатомічних термінів (4 терміни)	2
Завдання 2. Утворення клінічних термінів із заданим значенням (4 терміни)	1
Завдання 3. Переклад фармацевтичних термінів (4 терміни).	2

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на диференційному заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Виставляється здобувачу освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час диф.заліку різнобічні і глибокі знання

	програмного матеріалу, вмiє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчального матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий);
Добре «4»	Виставляється здобувачу освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний)
Задовільно «3»	Виставляється здобувачу освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях на диф.заліку, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний)
Незадовільно «2»	Виставляється здобувачу освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний)

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінка за дисципліну складається на 50% з оцінки за поточну успішність та на 50% з оцінки за іспит.

Середній бал за дисципліну переводиться у національну оцінку та конвертується у бали за багатобальною шкалою (200-бальною шкалою).

Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за формулою:

Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

За рейтинговою шкалою *ECTS* оцінюються досягнення здобувачів освіти з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою *ECTS*

Оцінка за шкалою <i>ECTS</i>	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів освіти
B	Наступні 25% здобувачів освіти
C	Наступні 30% здобувачів освіти
D	Наступні 25% здобувачів освіти
E	Наступні 10% здобувачів освіти

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни

Навчально-методична література:

1. Нетребчук Л.М., Самойленко Т.О., Копіца Є.П., Толкачова Н.Д. Латинська мова та медична термінологія: Навчальний посібник для студентів I і II курсів медичного та стоматологічного факультетів – Одеса : ОНМедУ, 2020. – 192 с.
2. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська, П.А. Содомора, Д.Г. Шега та ін. ; за ред. Л.Ю. Смольської. – 4-е вид. – К. : ВСВ «Медицина», 2019. – 472 с

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Написання букв алфавіту, дифтонгів, диграфів, буквосполучень та вимова.
2. Словникова форма іменника.
3. Визначення відміни іменників.
4. Знаходження основи іменників.
5. Родові закінчення прикметника та узгодження з іменником.
6. Переклад латинською мовою анатоμο-гістологічних термінів з лексикою різних відмін.
7. Структура термінів з неузгодженим і узгодженим означенням, багатослівні терміни.
8. Вищий та найвищий ступені порівняння прикметників.
9. Визначення іменників III відміни.
10. Типи відмінювання іменників III відміни, відмінювання, винятки.
11. Закінчення називного та родового відмінка іменників та прикметників.
12. Переклад анатоμο-гістологічних термінів в однині та множині.
13. Шляхи утворення клінічних термінів.
14. Поширені словотворчі елементи в клінічній термінології .
15. Значення та вживання латинських та грецьких суфіксів і префіксів.
16. Аналіз складних клінічних термінів.
17. Утворення клінічних термінів із заданим значенням.
18. Переклад діагнозів.
19. Частотні відрізки в назвах лікарських препаратів, їхнє значення.
20. Структура фармацевтичних термінів.
21. Рецепт, його структура, розгорнуті і скорочені прописи рецептів, латинська номенклатура лікарських форм, додаткові написи в рецептах.
22. Найуживаніші дієслівні форми у рецепті.
23. Вирази з прийменниками.
24. Хімічна номенклатура, назви хімічних елементів, кислот, солей, оксидів, складних ефірів.
25. Скорочення в рецептах та читання рецептурних скорочень.
26. Переклад фармацевтичних термінів з латинської мови на українську і навпаки.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Нетребчук Л.М., Самойленко Т.О., Копіца Є.П., Толкачова Н.Д. Латинська мова та медична термінологія: Навчальний посібник для студентів I і II курсів медичного та стоматологічного факультетів – Одеса : ОНМедУ, 2020. – 192 с.
2. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська,

- П.А. Содомора, Д.Г. Шега та ін. ; за ред. Л.Ю. Смольської. – 4-е вид. – К. : ВСВ «Медицина», 2019. – 472 с
3. Латинська мова та медична термінологія (практикум) / Кісельова О. Г., Лехніцька С. І., Шпинта Г. М. – К.: Книга-плюс, 2016 – 372 с.

Додаткова:

1. Анатомія людини: національний підручник: у 3 т. / В. Г. Черкасов, А. С. Головацький, М. Р. Сапін [та ін.]. – Вид. 4-те, доопрацьоване. – Вінниця: Нова Книга, 2015. – Том 1. – 363 с. : кольорові іл., табл.
2. Латинська мова для студентів стоматологічних факультетів = Lingua Latina ad usum stomatologiae studentium: підручник / О. М. Беляєва, В. Г. Синиця, Л. Ю. Смольська, М. І. Гуцол; за заг. ред. О. М. Беляєвої. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 496 с.
3. Беляєва О. М. Латинсько-український тлумачний словник клінічних термінів / О. М. Беляєва. –К. : ВСВ «Медицина», 2016. –224 с.
4. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / Черкасов В. Г., Бобрик І. І., Гумінський Ю. Й., Ковальчук О. І. / За ред. В. Г. Черкасова. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 392 с.
5. Фармацевтична енциклопедія / голова ред. ради та автор передмови В. П. Черних ; Нац. фармац. ун-т України. — 2-ге вид., переробл. і доповн. — Київ : МОРІОН, 2010. — 1632 с., 16 арк. іл.
6. Human Anatomy: Color Atlas and Textbook. – USA, 2008. – 429 p.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Одеський національний медичний університет: <https://onmedu.edu.ua/>
2. Інформаційні матеріали для студентів: <http://www.info.odmu.edu.ua>